

# ГОДИШЕН ДОКЛАД 2011

Резюме (BG)



**eiopa**

EUROPEAN INSURANCE  
AND OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY



# Резюме



## Резюме

През 2011 г. беше поставено началото на работата на ЕОЗППО (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване) като европейски надзорен орган. Главните приоритети на ЕОЗППО през 2011 г. бяха в следните области:

1. „Платежоспособност II“
2. Професионално пенсионно осигуряване
3. Защита на потребителите и финансови иновации
4. Колегиуми на надзорните органи и трансгранично управление и преодоляване на кризи
5. Финансова стабилност



# Резюме

## 1. Платежоспособност II

През 2011 г. ЕОЗППО се съсредоточи върху изготвянето на окончателния набор от регулаторни мерки за Платежоспособност II, проекта за стандарти и насоки.

Едно от основните постижения на ЕОЗППО през 2011 г. беше докладът за петата количествена оценка на въздействието (QIS5), обобщаващ потенциалното въздействие на подробните мерки за прилагане, които да се изготвят за регулаторната рамка Платежоспособност II. QIS 5 е най-амбициозното и всеобхватно проучване за въздействието, което е извършвано някога във финансовия сектор, като в него участваха пряко над 2 500 организации и 100 надзорни органи от държавите членки и ЕОЗППО, които работиха в сътрудничество почти цяла година.

През 2011 г. ЕОЗППО започна официални обществени консултации в две области, в които ранното обсъждане в сектора и подготовката са изключително важни. Тези консултации засягаха проекта за стандартите и насоките относно докладването и оповестяването, както и насоките относно оценката на собствения риск и платежоспособността (ОСРП).

В края на 2011 г. ЕОЗППО предостави на Европейската комисия допълнителни съвети относно калибрирането на модула на общо застрахователния подписвачески риск. В областта на катастрофичния риск ЕОЗППО направи своята окончателна препоръка относно мерките за прилагане по редица важни въпроси, свързани с катастрофичния риск в общото и здравното застраховане.

През 2011 г. няколко работни групи завършиха своята работа, довела до публикуването на следните доклади: „Калибриране на рисковите фактори премия и резерв по стандартната формула от Платежоспособност II“ и „Доклад на работната група относно очакваните печалби, произтичащи от бъдещи премии“.

И накрая, от създаването на Групата на участниците в сектора на застраховането и презастраховането към Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО) Органът се възползва от техния експертен опит и широк кръг от становища и интереси и включи активно свои членове в основни аспекти на Платежоспособност II.







## 2. Професионално пенсионно застраховане

Основният фокус на работата на ЕОЗППО през 2011 г. по отношение на професионалното пенсионно осигуряване беше разработването на отговора на ЕОЗППО на допитването от страна на Европейската комисия относно преразглеждането на Директива 2003/41/ЕО относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване (директивата за ИППО).

Работата по допитването беше организирана в четири подгрупи, всички работещи едновременно, но всички докладващи пред Комитета за професионално пенсионно осигуряване (КППО).

През 2011 г. ЕОЗППО завърши и няколко доклада въз основа на проучвания относно изискванията за докладване, рисковете, свързани със схеми с дефинирани вноски, и информацията преди включването. Проучванията бяха извършени, с цел да се осигури обща техническа основа за отговора на допитването. През 2011 г. ЕОЗППО проведе две обществени консултации по проекта за препоръки. Първата, относно определени аспекти на допитването, в периода 8 юли 2011 г. — 15 август 2011 г.. Втората, относно цялостния проект за препоръки, от 25 октомври 2011 г. до 2 януари 2012 г.

Освен това през 2011 г. ЕОЗППО предостави на Европейския съвет за системен риск (ЕССР) своя принос относно изискванията за данните за ИППО и публикува своя пореден доклад относно тенденциите на пазара.

## 3. Защита на потребителите на финансови иновации

От самото начало ЕОЗППО счита защитата на потребителите за водещ елемент в своята работа и за област, в която трябва да настъпи промяна, като прояви активност в областта на защитата на потребителите и финансовите иновации.

През 2011 г. Органът изготви: „Предложение за насоки относно обработването на жалби от застрахователни предприятия“, „Доклад относно най-добрите практики на застрахователните предприятия при обработването на жалби“ и завърши „Доклад относно инициативите на компетентните органи за финансова грамотност и обучение“. Освен това ЕОЗППО събра данни за потребителските тенденции сред своите членове, за да изготви първоначален преглед, като анализира и докладва за тези тенденции.

Също така Органът осигури съответния принос за преразглеждането от страна на Европейската комисия на Директивата относно застрахователното посредничество (директива „IMD“), като извърши обширно проучване на санкциите (както наказателни, така и административни), предвидени в националните законодателства за нарушения на разпоредбите на IMD.

Външната ангажираност през 2011 г., включително ползването на експертния опит на двете групи участници към ЕОЗППО и провеждането на първия „Ден на стратегията за потребителите“, също беше решаваща за постигането на целите на ЕОЗППО.

<sup>1</sup>Тази и други публикации могат да бъдат разгледани на уебсайта на ЕОЗППО в раздел „Публикации“.





#### 4. Колегиуми на надзорните органи и трансгранично управление и преодоляване на кризи

Задачите на ЕОЗППО надхвърлят чисто регулаторната работа и включват конкретни отговорности за контрол, включително повишаване на ролята на членството в различни колегиуми на надзорните органи.

Общата стратегическа цел на работата на колегиума на ЕОЗППО е да укрепи позицията на надзорните органи в Европейското икономическо пространство (ЕИП) по отношение на застрахователните групи, извършващи трансгранична дейност, под формата както на групов, така и на индивидуален надзор. През 2011 г. в ЕИП бяха регистрирани около 89 застрахователни групи с трансгранични дружества. През годината за 69 групи бяха организирани колегиуми от надзорни органи с най-малко една действителна среща или телеконференцерна връзка. За да бъдат организирани събитията, като групови надзорни органи действаха общо 14 национални надзорни органи. В подготовителния етап през първата година от създаването си ЕОЗППО присъства на срещи и/или телеконференции на колегиуми на 55 групи.

В началото на 2011 г. в сътрудничество с други европейски надзорни органи ЕОЗППО разработи набор от междинни процедури за справяне в извънредни ситуации. През март 2011 г. беше назначен командирован национален експерт в областта на управление на кризи и ЕОЗППО пристъпи към разработването на постоянна рамка за управление на кризи. Важно в това отношение беше разработването на стратегическа политика относно управлението на кризи. В края на 2011 г. работна група по управление на кризи представи всеобхватна рамка за вземане на решения относно предотвратяването и управлението на кризи.

#### 5. Финансова стабилност

Общата тема на инициативите на ЕОЗППО през 2011 г. във връзка с финансовата стабилност беше на ранен етап да се установят тенденциите, потенциалните рискове и слабите страни, произтичащи от развитието на микро- и макроикономиката и, при необходимост, да се информират съответните институции на ЕС. Това беше постигнато чрез специфичен и редовен мониторинг на пазара, обмен на информация и обсъждане на смекчаващите мерки в Комитета за финансова стабилност (КФС). В съответствие с тази цел през октомври 2011 г. КФС към ЕОЗППО състави своята първа (пилотна) индикативна таблица на риска, съдържаща общ набор от количествени и качествени показатели, които да подпомагат установяването и измерването на системния риск. Индикативната таблица на риска ще се развива допълнително като съвместна дейност на европейските надзорни органи и ЕССР.

През 2011 г. ЕОЗППО беше активен член на Управителния комитет на ЕССР, който беше създаден с цел да бъде подпомогнат процесът на вземане на решения в ЕССР. ЕОЗППО участва и в Консултативния технически комитет на ЕССР (КТК) и в неговите технически подкомитети с основно внимание към определянето на потенциални системно важни въпроси в секторите на застраховането и ИППО. Освен това ЕОЗППО участва в съвместната експертна група на КТК и в Консултативния научен комитет (КНК), разглеждащи регулаторното третиране на експозициите към държавен дълг.

През 2011 г. трите ЕНО и ЕССР подписаха съвместно „Споразумение за установяване на специални процедури за поверителност в секретариата на ЕССР с цел защита на информацията по отношение на отделни финансови институции и информацията, чрез която могат да бъдат идентифицирани отделните финансови институции“.

Освен това ЕОЗППО започна съставянето на база данни с актуални данни и данни от минали периоди за ИППО и за застрахователни и презастрахователни предприятия в Европейския съюз.

През 2011 г. ЕОЗППО проведе хармонизирани, общоевропейски основни стрес тестове и стрес тестове при ниска доходност за застрахователния сектор в сътрудничество с ЕССР, Европейската централна банка (ЕЦБ) и Европейския банков орган (ЕБО).

През юни и декември 2011 г. ЕОЗППО публикува своите два полугодишни доклада за финансова стабилност, съдържащи оценка на икономическата стабилност на европейското застраховане, презастраховане и ИППО. През декември 2011 г. ЕОЗППО предложи за обществена консултация набор от образци за докладване на данни, необходими за редовното оценяване на рисковете в сектора и за наблюдение на развитието на финансовите пазари, след като Платежоспособност II влезе в сила.

### **Външна комуникация**

Една от новите задачи на ЕОЗППО е да насърчи диалога и сътрудничеството с надзорните органи извън Европейския съюз. През 2011 г. ЕОЗППО успя да укрепи съществуващите отношения, да започне нови диалози и контакти в областта на регулаторната и надзорната дейност, да участва активно в работата за установяване на международни стандарти и да подготви условията за посрещане на нов наблюдател в ЕОЗППО през 2012 г. — Хърватската агенция за надзор на финансовите услуги (ХАНФУ). Освен това първите проектодоклади за оценките на еквивалентността на три юрисдикции (Швейцария, Бермуда и Япония) бяха своевременно предадени на Европейската комисия.

ЕОЗППО продължи и дейностите, свързани със сближаването и културата на надзорните практики, като предложи утвърдена програма за обучение. През 2011 г. ЕОЗППО и други надзорни органи проведоха 21 междусекторни и секторни семинара. Освен това ЕОЗППО организира и 3 обществени събития: Годишна конференция на ЕОЗППО, Международна конференция за надзор на трансатлантическите застрахователни групи и Ден на стратегията за потребителите, организиран от ЕОЗППО, които бяха отворени и за участници от сектора, и за заинтересовани сдружения. През 2011 г. в дейности за обучение и обществени събития на ЕОЗППО взеха участие над 1240 представители на надзорни органи и сектора.

В своите дейности за обществена комуникация ЕОЗППО се съсредоточава върху разясняването на различни технически и правни въпроси, свързани с неговите основни области на дейност: застраховане, Платежоспособност II, ИППО, защита на потребителите, финансова стабилност, финансови иновации и поясняване ролята на новите европейски надзорни органи (ЕНО). В края на 2011 г. ЕОЗППО създаде специална електронна поща за спешни запитвания от обществеността.

През 2011 г. представители на управлението на ЕОЗППО участваха в 42 конференции, кръгли маси и други обществени събития и изнесоха 28 речи и презентации. Освен това те проведоха 34 срещи с представители на сектора и международни регулаторни органи. Европейските медии показаха нарастващ интерес към европейския механизъм за финансова стабилност (ЕМФС) и особено към дейностите на ЕОЗППО. Ръководството на ЕОЗППО даде 35 интервюта на редица представители на медии, а пресслужбата на ЕОЗППО обработи 248 запитвания от медии. В рамките на дейностите си за връзка с медиите ЕОЗППО организира четири пресконференции и брифинга и издаде 32 съобщения, за печата и интернет.

През 2011 г. ЕОЗППО изготви 20 доклада и материала по актуални въпроси, насочени към професионалисти и към институциите на ЕС. През 2011 г. уебсайтът на ЕОЗППО беше посетен от 150 514 души, разгледани бяха 5 048 246 страници, а на абонати бяха изпратени 40 известия по електронна поща.

### **Развитие на организационните дейности**

От гледна точка на организационните въпроси през 2011 г. назначаването на персонал беше една от основните области на дейност на ЕОЗППО. Към 1 януари 2011 г. ЕОЗППО имаше 27 души персонал, в края на годината персоналят наброяваше 56 души, включително няколко командировани национални експерти. Управленският екип също беше увеличен с двама ръководители на отдели.

Прилагането на различните правила, свързани с новата рамка, в която като европейски орган ЕОЗППО трябва да функционира, беше друг важен елемент, развиващ се едновременно с цялата посочена по-горе техническа работа и без ненужна намеса.





### Стратегически цели за следващите години

През 2011 г. ЕОЗППО определи следните стратегически действия във всяка от различните области на дейност:

В областта на регулирането Органът следва да:

- допринесе за процеса на определяне на стандарти в ЕС в областта на надзора върху застрахователната дейност и ИППО;
- разработи проект за обвързващи технически стандарти за регулиране и прилагане въз основа на законодателните актове, посочени в член 1, параграф 2 от регламента за ЕОЗППО;
- издаде насоки и препоръки, с цел да се гарантира общото, еднакво и съгласувано прилагане на правото на ЕС и да се установят съгласувани, ефикасни и ефективни надзорни практики;
- предоставя съвети за разработването на основана на риска рамка на ЕС в областта на ИППО;
- предоставя съвети за разработването на рамка на ЕС за предотвратяване, управление и преодоляване на кризи според естеството на застрахователния бизнес модел;
- предоставя съвети по отношение на рамката на ЕС, приложима за финансови конгломерати, посредством работата на Съвместния комитет на европейските надзорни органи;
- предоставя становища на институциите на ЕС в областите на своята компетентност както при поискване, така и по собствена инициатива;
- допринесе за по-доброто регулиране в ЕС чрез използване на подходящи методологии за оценка на въздействието за развитие на своята регулаторна дейност.

В областта на контрола Органът следва да:

- улеснява и насърчава обмена на съответната информация и данни в рамките на колегиумите на надзорните органи;
- направлява и подобрява функционирането на колегиумите на надзорните органи;
- съставя цялостен годишен план за действие за колегиумите на надзорните органи и да следи неговото изпълнение;
- установи обща рамка за изпълнение на процеса на надзорен преглед съгласно Платежоспособност II с цел насърчаване на сближаването на надзорните практики;
- разработи оперативна рамка, обхващаща механизмите за сътрудничество между ЕОЗППО и националните надзорни органи, за да допринесе за последователното и съгласувано управление на кризи в Европейския съюз;
- извършва преглед на прилагането от страна на националните надзорни органи на съответните технически стандарти за регулиране и прилагане и на насоките и препоръките, издадени от ЕОЗППО;
- организира и провежда партньорски проверки на дейностите на националните надзорни органи в областите на застраховането и ИППО с цел допълнително укрепване на последователността на резултатите от надзорната дейност.

В областта на защитата на потребителите Органът следва да:

- насърчи защитата на титулярите на полици, членовете на пенсионни схеми и бенефициерите чрез стимулиране на прозрачността, опростяването и обективността посредством разработването на по-стандартизирана и съпоставима информация за рисковете и цените на продуктите, на съответни регулаторни изисквания и процедури за обработване на жалби;
- подобрява защитата на потребителите чрез разработване на общи методологии за оценка на въздействието на характеристиките на продукта и процесите на дистрибуция не само върху защитата на потребителите, но и върху финансовото положение на финансовите институции;
- отправя предупреждения във връзка с някои финансови дейности или временно да ги забранява или ограничава според необходимостта;
- събира, анализира и докладва относно потребителските тенденции чрез определяне и наблюдение на рискове, свързани с потребителите, за да се гарантира, че финансовите институции правилно отчитат рисковете, свързани със защитата на потребителите;
- допринася за продължаване на работата в сектора по отношение на продажбите и маркетинга на застрахователни продукти, а в междусекторен контекст — чрез Съвместния комитет на европейските надзорни органи — по отношение на инвестиционните продукти на дребно, като гарантира, че надлежно се вземат под внимание специфичните характеристики на застрахователния сектор;
- разработи минимални стандарти за обучение и компетентност на съответния персонал на финансовите институции, който контактува с потребителите и гарантира избягването или ограничаването на конфликтите на интереси;
- допринася за финансовата грамотност и обучение на потребителите чрез предоставяне на информация за функциите и отговорностите на националните надзорни органи и насочване на потребителите към полезни финансови образователни материали;
- се стреми да осигурява предоставянето на достатъчно правомощия на потребителите чрез подкрепа за създаването на ефективни процедури за правна защита на потребителите както във финансовите институции, така и по отношение на достъпа до адекватни алтернативни механизми за разрешаване на спорове;
- подпомага оценката на необходимостта от Европейска мрежа на националните гаранционни схеми в застраховането, която да бъде подходящо финансирана и достатъчно хармонизирана.



В областта на финансовата стабилност Органът следва да:

- установява тенденциите, потенциалните рискове и слабите места въз основа на информацията, събрана от пруденциалния надзор на микроравнище над застрахователния пазар и ИППО;
- разработи рамки за стрес тестове и да провежда редовно тези дейности, с цел да се установят слабите места, да се изпита стабилността на пазара и да се анализира и ограничи настъпването на всякакви системни рискове;
- допринася за междусекторно установяване на рисковете и слабите места във финансовата система посредством работата на Съвместния комитет на европейските надзорни органи;
- разработва, като се консултира с ЕССР, подходящи критерии за определяне и наблюдение на системния риск;
- наблюдава, оценява и докладва за развитието, свързано със стабилността на финансовите пазари, в своята област на компетентност, като използва както информация за обществеността, така и информацията, събрана от националните надзорни органи;
- участва в работата на ЕССР, за да гарантира, че на специфичните характеристики на застрахователния сектор и ИППО е обърнато необходимото внимание;
- сътрудничи тясно с ЕССР, като осигурява необходимата информация за постигането на неговите задачи и като гарантира, че се извършва съответното проследяване на предупрежденията и препоръките.

В областта на външните отношения Органът следва да:

- развива контакти и сключва административни споразумения с надзорни органи, международни организации и с администрациите на трети държави в обхвата на правната рамка на регламента за ЕОЗППО;
- оценява надзорните режими за трети държави за изготвянето на решенията по отношение на равностойността, които да бъдат взети от Европейската комисия;
- допринася за разработването на устойчиви международни стандарти в секторите на застраховането и ИППО;
- укрепва двустранните отношения с трети държави, а именно тези, които подлежат на оценки за еквивалентност.